

Verantwoordings- en accountantsprotocol Gemeente Ede 2018

1. Algemeen

Dit verantwoordings- en accountantsprotocol is vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ede op 21 november 2017. Het is opgesteld ten behoeve van de financiële verantwoording van subsidies groter dan € 250.000. Het protocol is bestemd voor het bestuur en de accountant van de organisatie die subsidie ontvangt van de gemeente Ede. De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor het ter kennis stellen van dit protocol aan de accountant.

Op grond van de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Ede kunnen subsidies worden verstrekt. Volgens artikel 15 van de ASV moeten verleende subsidies van meer dan € 250.000 worden verantwoord via een activiteitenverslag ('inhoudelijk verslag') en een financiële verantwoording ('financieel verslag' of 'jaarrekening'). De financiële verantwoording dient te worden voorzien van een controleverklaring van getrouwheid en rechtmatigheid. Bij het activiteitenverslag hoeft de accountant geen verklaring af te geven. Dit protocol is ook bestemd voor subsidies tussen de € 50.000 en 250.000 indien door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ede hier expliciet om verzoekt.

Door de subsidieontvanger dient verantwoording te worden afgelegd conform de kaders in hoofdstuk 3 van dit protocol. De accountant voert zijn controle uit conform hoofdstuk 4 van dit protocol.

2. Definities

In dit protocol worden de volgende definities gehanteerd:

Activiteitenverslag

Het activiteitenverslag of inhoudelijk verslag maakt inzichtelijk in hoeverre de activiteiten hebben plaatsgevonden overeenkomstig de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Tevens bevat het een vergelijking tussen de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen en een toelichting op de verschillen. Het activiteitenverslag valt buiten de reikwijdte van de accountantscontrole, de accountant stelt alleen vast of het verslag verenigbaar is met de financiële verantwoording en geen tegenstrijdigheden bevat.

Financiële verantwoording

Een financiële verantwoording kan een separaat financieel verslag zijn of een jaarrekening. Deze dienen een vergelijking te bevatten van de baten en lasten zoals opgenomen in de begroting bij de subsidieaanvraag. Uit de financiële verantwoording dient te blijken of is voldaan aan de verplichtingen die aan de verleende subsidie zijn verbonden.

Jaarrekening

Indien de financiële verantwoording plaats via een jaarrekening dient deze te zijn opgesteld overeenkomstig de in Nederland geldende voorschriften voor de jaarverslaggeving. Dit betreft in het algemeen Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en/of de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In de jaarrekening dient een specificatie te worden opgenomen van de activa en de passiva, een vergelijking met voorgaand jaar en een vergelijking met de baten en lasten zoals opgenomen in de begroting bij de subsidieaanvraag.

Rechtmatigheid

Een subsidie is rechtmatig besteed als deze is besteed in overeenstemming met de aan de verleende subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking van de gemeente Ede.

3. Verantwoordingsprotocol

De volgende twee varianten zijn mogelijk bij de subsidieverantwoording:

1. De subsidieontvanger mag volstaan met een separate financiële verantwoording met bijbehorende controleverklaring, zonder dat een jaarrekening hoeft te worden overlegd. Zie hiervoor paragraaf 3.1 van dit protocol.
2. De subsidieontvanger dient de subsidie via een jaarrekening te verantwoorden met een bijbehorende controleverklaring van de accountant. Deze verantwoording kan integraal in de jaarrekening plaatsvinden of via een bijlage bij de jaarrekening. Zie hiervoor paragraaf 3.2 van dit protocol.

3.1 Verantwoording van verleende subsidies zonder een jaarrekening

Indien er geen verplichting is om de subsidie te verantwoorden via een jaarrekening, mag worden volstaan met een separaat financieel verslag voorzien van een controleverklaring van de accountant en een activiteitenverslag.

Separate financiële verantwoording

In de financiële verantwoording dient een vergelijking te zijn opgenomen met de baten en lasten uit de goedgekeurde begroting. Per verleende subsidie dienen de gerealiseerde kosten en inkomsten te zijn opgenomen. In het geval van een toerekening van kosten aan subsidies dient in de verantwoording de grondslag voor de toerekening te zijn opgenomen. Uit de verantwoording dient te blijken of de activiteiten tegen meer of minder kosten dan de subsidie zijn gerealiseerd.

Wanneer in het besluit tot verlening onderscheid is gemaakt naar meerdere activiteiten, dient uit de financiële verantwoording te blijken wat de totale gerealiseerde kosten en inkomsten per benoemde activiteit zijn.

Activiteitenverslag

In het activiteitenverslag dienen de activiteiten te worden verantwoord in gesubsidieerde en gerealiseerde aantallen zoals vermeld in het besluit tot verlening. In het geval er in het besluit tot verlening geen aantallen zijn opgenomen vervalt deze verplichting.

3.2 Verantwoording van verleende subsidies via een jaarrekening

De jaarrekening moet voorzien zijn van een controleverklaring van de accountant. De financiële verantwoording kan integraal zijn opgenomen in de jaarrekening (via de balans en resultatenrekening), maar kan ook als bijlage bij de jaarrekening worden aangeleverd. Uit deze bijlage dient de aansluiting met de jaarrekening te blijken. De controleverklaring van de accountant bij de jaarrekening dient dan tevens deze bijlage te omvatten.

Integrale verantwoording in de jaarrekening

In de jaarrekening dienen bij de baten en lasten kolommen te zijn opgenomen voor de realisatie van het boekjaar, de begroting en de realisatie van het voorgaand boekjaar. De subsidie en de hiermee samenhangende kosten en opbrengsten dienen hierin herkenbaar te zijn.

In het geval van een toerekening van kosten aan subsidies dient in de verantwoording de grondslag voor de toerekening te zijn opgenomen. Verder dient te blijken of de activiteiten tegen meer of minder kosten dan de subsidie zijn gerealiseerd. Wanneer in het besluit tot verlening onderscheid is gemaakt naar meerdere activiteiten, dient te blijken wat de totale gerealiseerde kosten en inkomsten per benoemde activiteit zijn.

Verantwoording via een bijlage bij de jaarrekening

In de bijlage dient een vergelijking te zijn opgenomen met de baten en lasten uit de goedgekeurde begroting. In de bijlage dienen per verleende subsidie de gerealiseerde kosten en opbrengsten herkenbaar te zijn opgenomen. In het geval van een toerekening van kosten aan subsidies dient in de verantwoording een kostenverdeelstaat met de grondslag voor de toerekening te zijn opgenomen. Uit de bijlage dient te blijken of de activiteiten tegen meer of minder kosten dan de subsidie zijn gerealiseerd. Wanneer in het besluit tot verlening onderscheid is gemaakt naar meerdere activiteiten, dient uit de bijlage te blijken wat de totale gerealiseerde kosten en inkomsten per benoemde activiteit zijn.

Activiteitenverslag

In het activiteitenverslag dienen de activiteiten te worden verantwoord in gesubsidieerde en gerealiseerde aantallen zoals vermeld in het besluit tot verlening. In het geval er in het besluit tot verlening geen aantallen zijn opgenomen vervalt deze verplichting.

4. Accountantsprotocol

Het accountantsprotocol beschrijft de werkzaamheden van de accountant die leiden tot een controleverklaring bij de financiële verantwoording (separaat financieel verslag of jaarrekening).

4.1 Algemeen

Het normenkader voor de controle van het financieel verslag of de jaarrekening door de accountant bestaat uit de artikel 15 ASV en uit hetgeen is vastgelegd in het besluit tot subsidieverlening. Van de accountant wordt verwacht dat hij vaststelt of de subsidie rechtmatig is besteed, dat wil zeggen in overeenstemming met de aan de verleende subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking van de gemeente Ede. Het staat de accountant vrij hierbij zijn eigen controleaanpak te kiezen, dit protocol schrijft geen werkprogramma voor.

Uit de controleverklaring van de accountant dient te blijken, dat het Verantwoordings- en accountantsprotocol van de gemeente Ede is gevolgd.

4.2 Aandachtspunten bij de controle van de financiële verantwoording

Integrale verantwoording in de jaarrekening

De accountant dient het volgende vast te stellen:

- de jaarrekening is opgesteld conform het kader in paragraaf 3.2 van dit protocol

- de jaarrekening bevat een vergelijking met de gerealiseerde baten en lasten van het voorafgaande boekjaar en zoals opgenomen in de begroting
- afwijkingen groter dan 10% tussen de begroting en de realisatie zijn toegelicht in de jaarrekening, met vermelding van de omvang van de afwijking
- de jaarrekening bevat een specificatie van de activa en passiva
- de baten en lasten in de jaarrekening zijn volledig en juist verantwoord
- de baten en lasten per verleende subsidie zijn volledig en juist verantwoord
- het activiteitenverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen tegenstrijdigheden.

Separaat financieel verslag of bijlage bij de jaarrekening

De accountant dient het volgende vast te stellen:

- de verantwoording is opgesteld conform het kader in paragraaf 3.1 (separaat financiële verantwoording) of 3.2 (bijlage bij de jaarrekening) van dit protocol
- de verantwoording bevat een vergelijking met de baten en lasten zoals opgenomen in de begroting
- afwijkingen groter dan 10% tussen de begroting en de realisatie zijn toegelicht in de financiële verantwoording, met vermelding van de omvang van de afwijking
- de baten en lasten per verleende subsidie zijn rechtmatig
- het activiteitenverslag is verenigbaar met de verantwoording en bevat geen tegenstrijdigheden

4.3 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De controle van een separaat financieel verslag moet zodanig worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate zekerheid wordt verkregen dat deze geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden van materieel belang bevat. Indien dit begrip door het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, betekent dit dat een betrouwbaarheidsniveau van 95 procent gehanteerd moet worden.

Een verklaring met een goedkeurende strekking impliceert, dat, gegeven de bovengenoemde betrouwbaarheid, in het verslag geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden voorkomen die groter zijn dan de percentages in de hieronder opgenomen materialiteitstabel. Als omvangbasis geldt hierbij het totaalbedrag van de verleende subsidie.

Bij een verantwoording via de jaarrekening zijn twee situaties mogelijk. Bij een bijlage bij de jaarrekening gelden voor deze bijlage dezelfde materialiteitspercentages als bij een financieel verslag. Bij een integrale verantwoording in de jaarrekening gelden de voor de jaarrekeningcontrole gebruikelijk materialiteitspercentages. Deze bepaalt de accountant zelf op basis van professional judgement, Hiervoor gelden geen nadere eisen.

Voor de oordeelsvorming van de accountant en de controleverklaring zijn de volgende goedkeuringstoleranties van toepassing bij een separaat financieel verslag en bij een verantwoording via een bijlage bij de jaarrekening:

Soort verklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeels- onthouding	Afkeurend
------------------	-------------	---------------	-------------------------	-----------

Fouten in de financiële verantwoording (% van de verleende subsidie)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% van de verleende subsidie)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

4.4 Controleverklaring

Er worden door de gemeente Ede geen specifieke voorwaarden gesteld ten aanzien van de tekst van de controleverklaring, anders dan dat daarin moet worden aangegeven dat het Verantwoordings- en accountantsprotocol Gemeente Ede 2018 is gevolgd en dat de voorbeeldtekst uit paragraaf 10.2 (jaarrekening) of 10.3 (separaat financieel verslag) van HRA III van de NBA is toegepast.

De accountant dient in de verklaring een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid, waarbij voor het begrip rechtmatigheid de definitie wordt gevolgd die in hoofdstuk 2 van dit protocol is vastgelegd.